

Statistik om dödsorsaker år 2015

År 2015 dog drygt 91 000 personer i Sverige. Av dessa var 46 500 kvinnor och 44 500 män. Hjärt- och kärlsjukdomar och tumörer var de vanligaste dödsorsakerna för både män och kvinnor. Det finns geografiska skillnader med högre dödstal i norrlandslänen jämfört med landets södra delar.

Minskande dödstal och längre livslängd

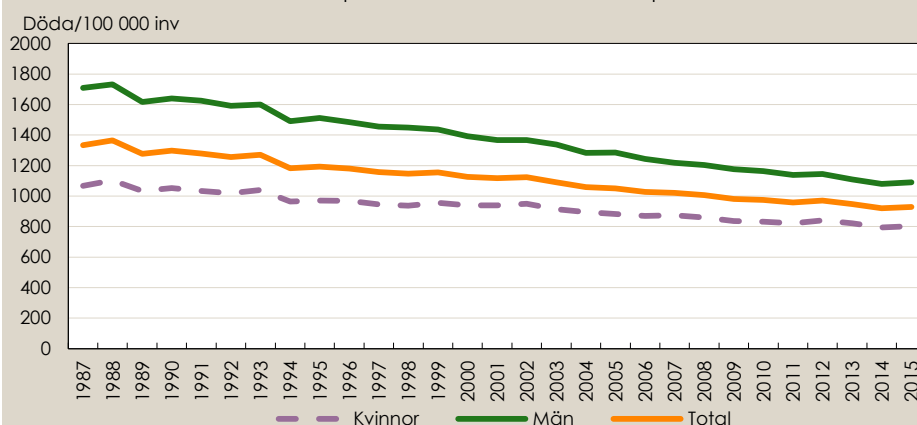
I Sverige dör cirka 90 000 personer varje år. År 2015 dog 91 000 personer i Sverige vilket är något fler än 2014 då 89 000 personer dog. Till och med mitten av 1990-talet dog fler män än kvinnor. Sedan dess har antalet män som dör minskat medan antalet kvinnor som dör varit konstant vilket gör att det idag dör fler kvinnor än män i Sverige.

Antalet dödsfall i en population beror till stor del på populationsstorlek och ålderssammansättning. I Sverige har befolkningen vuxit och blivit äldre under de senaste decennierna. Genom att beräkna åldersstandardiserade dödstal per 100 000 invånare tas hänsyn till både befolkningsstorleken och ålderssammansättningen. Det visar att dödstalen stadigt minskat sedan 1987 både för män och för kvinnor, även om de ökade något mellan 2014 och 2015.

Anledningen till de sjunkande dödstalen är att vi lever längre idag än vi gjorde på 1980-talet. Medelåldern vid dödsfallet har ökat både för kvinnor, från 77 till 82 år, och för män, från 72 till 77 år, under perioden 1987 till 2015.

Figur 1. Åldersstandardiserade dödstal

Åldersstandardiserade dödstal per 100 000 invånare fördelat på kön, 1987–2015

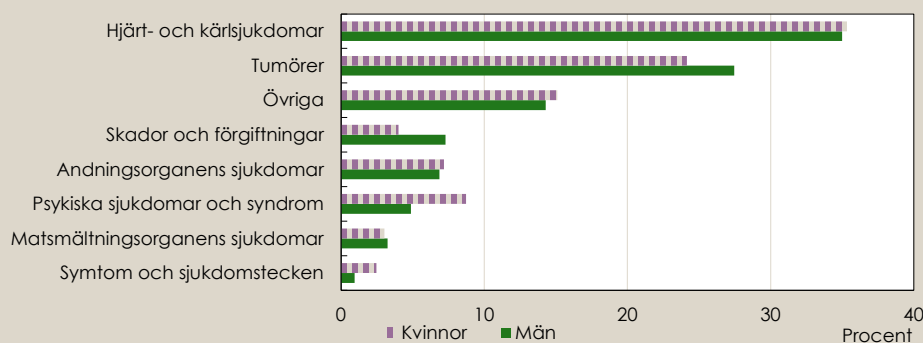
Hjärt- och kärlsjukdomar samt tumörer är de vanligaste dödsorsakerna

Dödsorsaksmönstret är relativt lika när man jämför män och kvinnor. Sjukdomar i cirkulationsorganen tillsammans med tumörer stod för 61 procent av dödsfallen 2015. Både bland kvinnor och bland män är dessa den vanligaste respektive näst vanligaste dödsorsakerna.

Båda dessa sjukdomsgrupper har länge varit dominerande dödsorsaker. Över tid kan man dock se en tydlig skillnad. Medan dödstaten till följd av hjärt-kärlsjukdomar mer än halverats sedan 1987, från 730 till 330 (55 procent), har motsvarande värden för tumörer endast minskat med knappt 13 procent.

Figur 2. Underliggande dödsorsaker, alla åldrar

Fördelning av underliggande dödsorsaker uppdelat på kön, 2015

Källa: dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

Fler kvinnor än män dör av demens

Andelen kvinnor som avlider till följd av psykiska sjukdomar och syndrom är nästan dubbelt så hög som bland män, se figur 2. Dödsfallen i denna grupp innefattar främst olika typer av demens. År 2015 orsakade vaskulär och ospecificerad demens 3 800 dödsfall bland kvinnor och 1 900 dödsfall bland män.

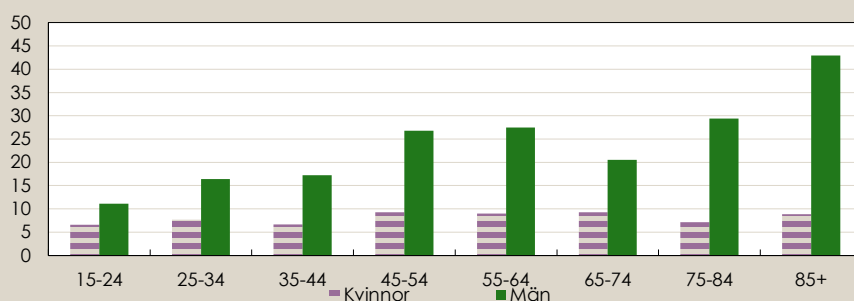
Vanligare med självmord och dödsolyckor bland män

Andelen dödsfall till följd av skador och förgiftningar är dubbel så stor bland män jämfört med kvinnor. Detta gäller även undergrupperna. I gruppen avsiktligt självdestruktiv handling (självmord) var antalet dödsfall mer än dubbelt så stort bland män, knappt 850 dödsfall, som bland kvinnor, drygt 330 dödsfall. Ofta inkluderas även skadehändelser med oklar avsikt när man räknar självmord. Inkluderas även dessa blir antalet dödsfall knappt 1 100 bland män respektive drygt 460 bland kvinnor.

Åldersfördelningen vid självmord skiljer sig också något åt mellan män och kvinnor. Självmord bland män var vanligast bland personer i åldern 85 och äldre var medan självmord bland kvinnor var vanligast i åldersgruppen 45–54 år, se figur 3.

Figur 3. Avsiktlig självdestruktiv handling (själv mord) fördelat på ålder, 15 år eller äldre. 2015

Döda/100 000 inv.

Källa: dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

Dödsorsaker bland personer 1–39 år

Bland personer 1–39 år är skador och förgiftningar den vanligaste dödsorsaken. År 2015 dog totalt 1 660 personer i denna åldersgrupp. Av dessa dog 1 000 personer av skador eller förgiftningar.

Även tumörer utgör en stor del av dödsfallen i denna åldersgrupp. Hjärntumörer orsakade flest tumördödsfall både bland män och bland kvinnor.

Tillsammans orsakade skador och förgiftningar och tumörer 79 procent av dödsfallen bland män och 68 procent av dödsfallen bland kvinnor i denna åldersgrupp år 2015.

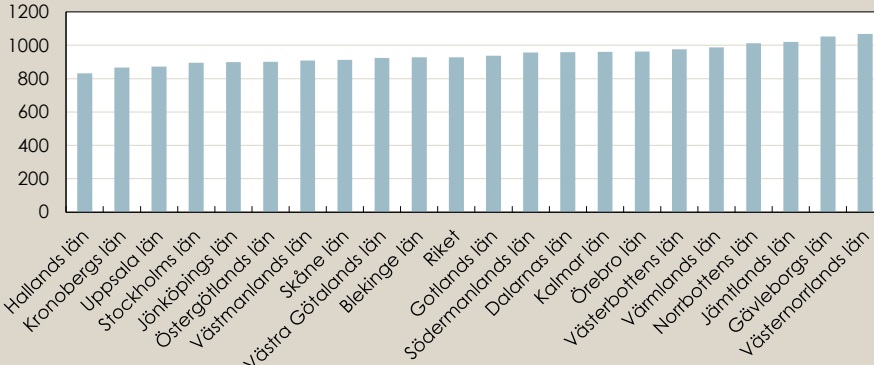
Högre dödstal i Norrlandslänen

Dödstalen har sjunkit i hela landet under de senaste decennierna. Dödsorsaksmönstret ser också relativt lika ut över länen. Det finns ändå en tydlig geografisk skillnad mellan länen när man tittar på dödstal. Dödstalen i norrlandslänen är högst medan dödstalen i de sydligare länen har lägre dödstal.

Figur 4. Geografiska skillnader i dödstal

Åldersstandardiserade dödstal fördelat på län, 2015

Döda/100 000 inv.

Källa: dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

Högre dödstal bland lågutbildade

Dödstalen är högre för personer med grundskoleutbildning, både jämfört med personer som har gymnasial och eftergymnasial utbildning.

Till exempel är dödstalen för hjärt- och kärlsjukdomar mer än dubbelt så högt bland kvinnor med enbart grundskoleutbildning jämfört med kvinnor med eftergymnasial utbildning i åldern 35–79 år, se Figur 5.

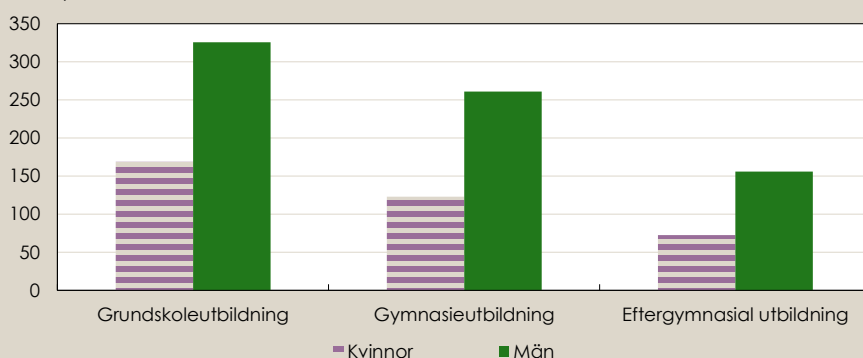
Dödstalen på grund av alkoholrelaterade dödsorsaker skiljer ännu mer mellan olika utbildningsnivåer. Bland kvinnor och män är dödstal nästan tre respektive nästan 3,5 gånger så höga bland personer med grundskoleutbildning jämfört med de med eftergymnasial utbildning.

Dödstalen har dock gått ner inom samtliga utbildningsnivåer sedan början av 1990-talet.

Figur 5. Dödsfall hjärt-kärlsjukdomar fördelat på utbildningsnivå

Åldersstandardiserade dödstal, 35–79 år, 2015

Antal/100 000 inv.

Källa: dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen och utbildningsregistret, Statistiska centralbyrån

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen:

www.socialstyrelsen.se/publikationer2016/2016-8-3

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas/dodsorsaker

Kontakt:

Jesper Hörnblad

Telefon: 075-247 35 82

E-post: jesper.hornblad@socialstyrelsen.se